2020

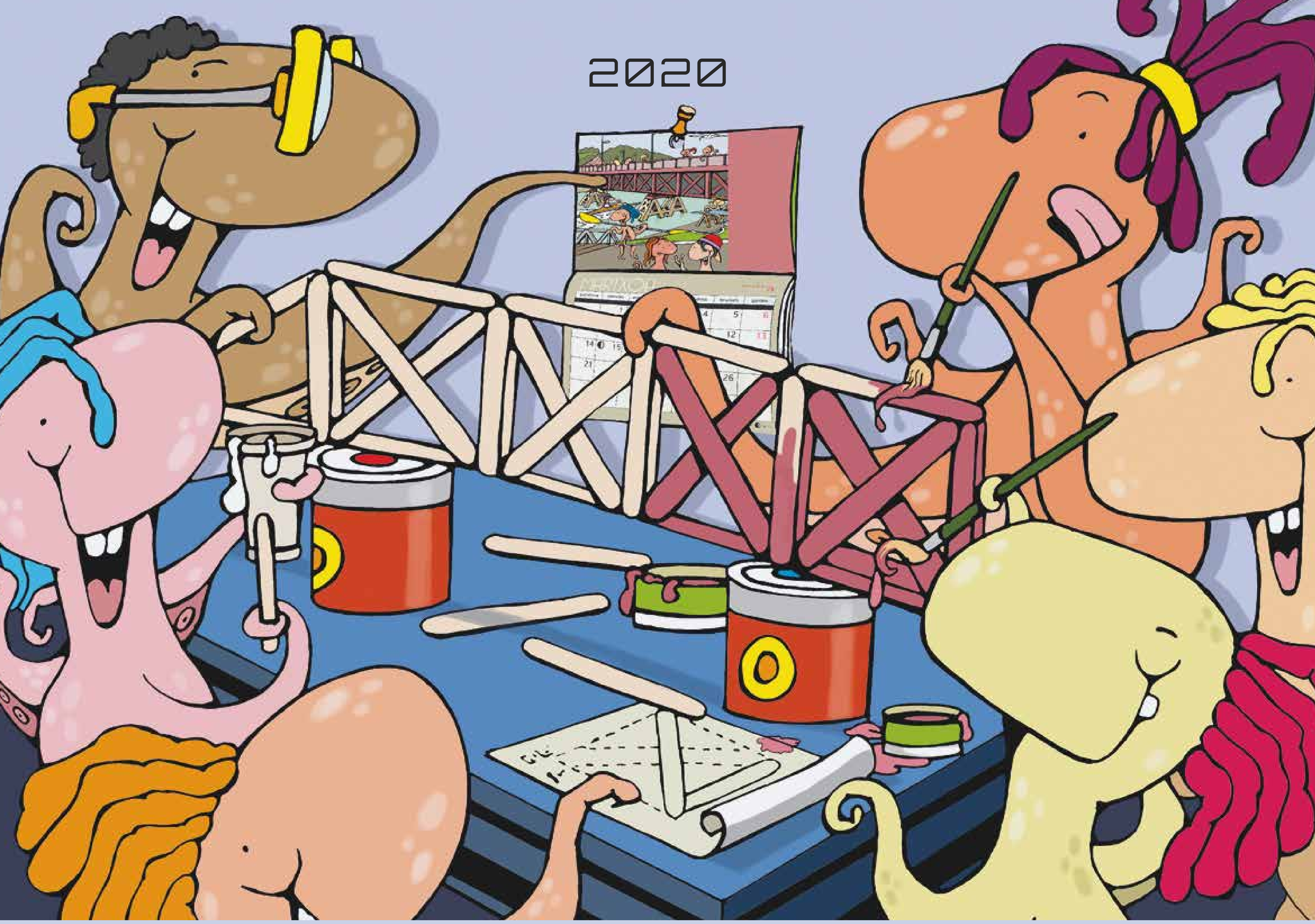

Zumaiako zubiak

Urola edo Arroaerreka (Narrondo) zeharkatzen duten 12 zubi bildu ditugu aurtengo egutegian, aspaldikoak batzuk, berri samarrak gehienak. Oinez, bizikletan ala autoan, behin eta berriz gurutzatzen ditugu, baina jende askok ez daki nola izena duten, eta horrelaxe sortu dira hala-moduzko izen batzuk.

Ikas ditzagun, beraz, zubi hauen izenak, horrekin batera gure herria eta historia hobeto ezagutzeko.

Hemos reunido en este calendario una docena de puentes que unen las orillas de Zumaia. Aprendamos cómo se llaman los puentes que cruzamos casi a diario y conozcamos así mejor la historia de nuestro pueblo.

Irudiak: **Ander Hormazuri**

Argitaratzailea:

Zumaiako Udala

euskara txanpan

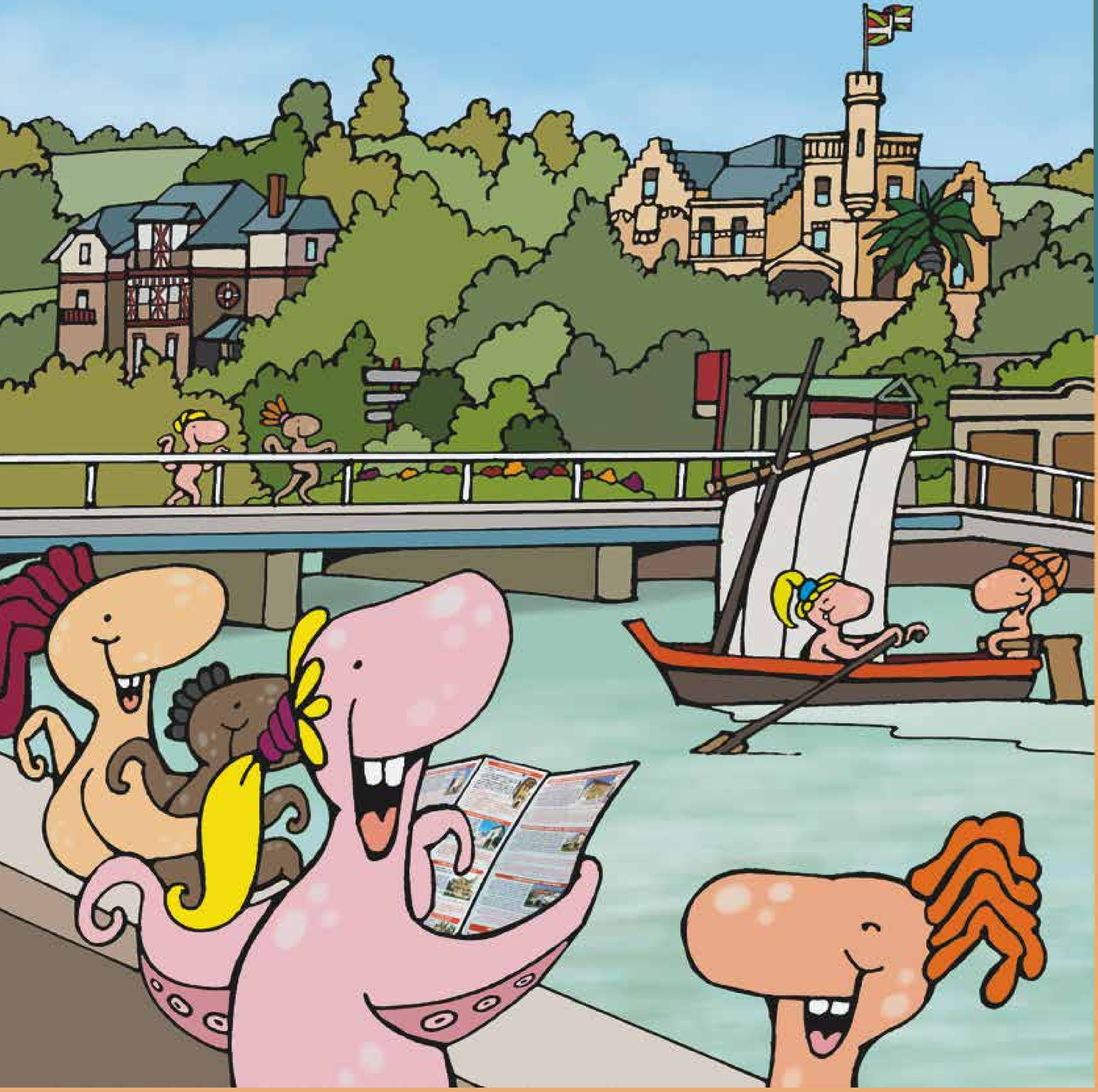

Zubitxikia

URTARRILA

	ASTELEHENA	ASTEARTEA	ASTEAZKENA	OSTEGUNA	OSTIRALA	LARUNBATA	IGANDEA
1			1	2	3	4	5
2	6	7	8	9	10	11	12
3	13	14	15	16	17	18	19
4	20	21	22	23	24	25	26
5	27	28	29	30	31		

ilberria ilbetea ilbehera ilgora

Fabrikakoa

OTSAILA

	ASTELEHENA	ASTEARTEA	ASTEAZKENA	OSTEGUNA	OSTIRALA	LARUNBATA	IGANDEA
5						1	2
6	3	4 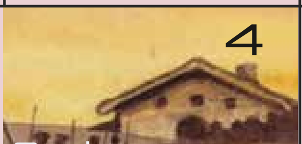 Santa Ageda bezpera	5	6	7	○ 8	9
7	10	11	12	13	14	◐ 15	16
8	17	18	19	20	21	22	● 23
9	24 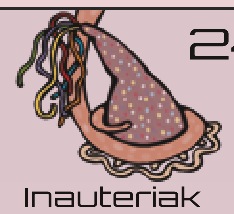 Inauteriak	25	26	27	28	29	

● ilberria ○ ilbetea ◐ ilbehera ◑ ilgora

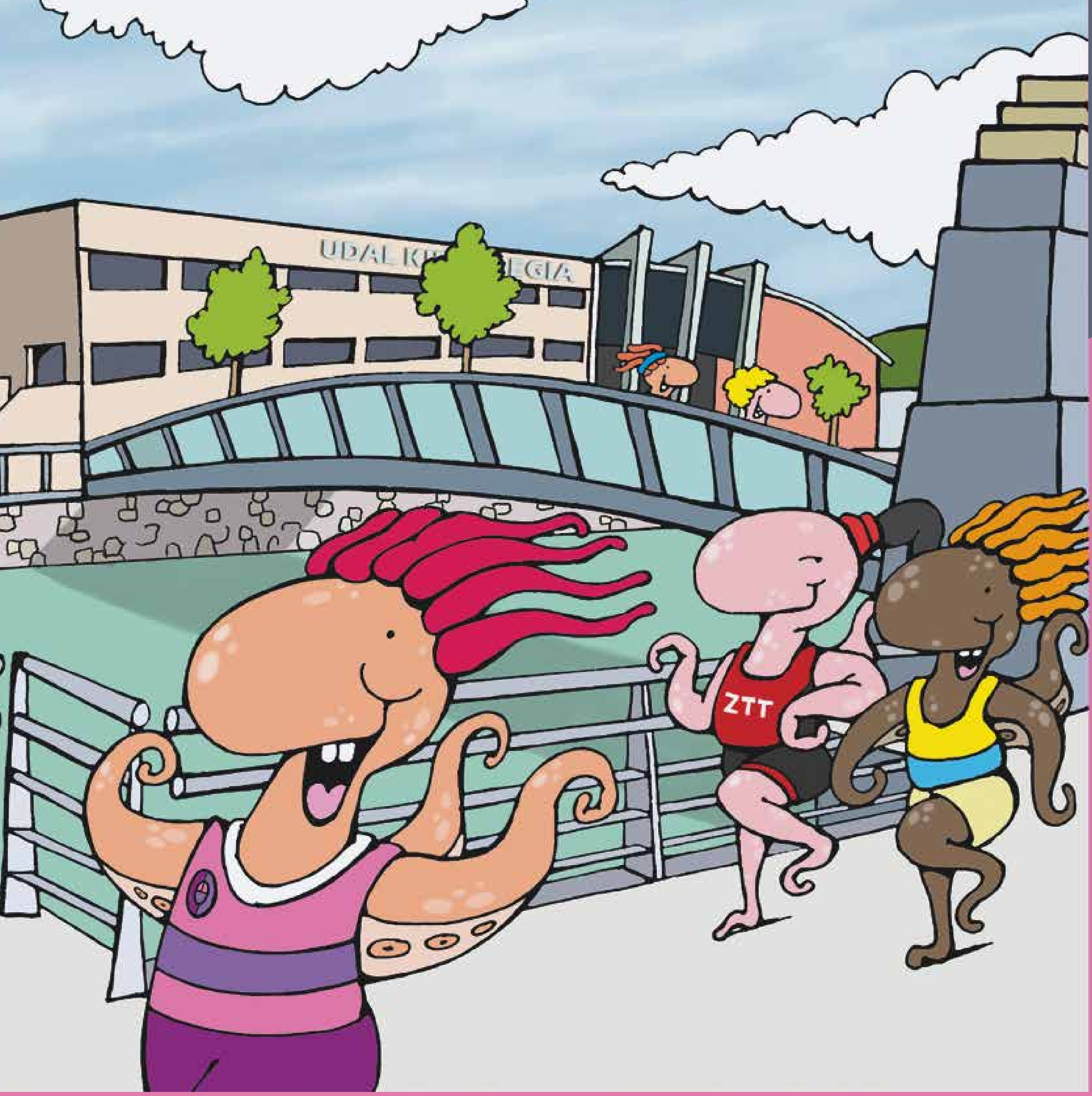

Bonbillokoa

MARTXOA

	ASTELEHENA	ASTEARTEA	ASTEAZKENA	OSTEGUNA	OSTIRALA	LARUNBATA	IGANDEA
9							1
10	2	3	4	5	6	7	8
11	9	10	11	12	13	14	15
12	16	17	18	19	20	21	22
13	23	24	25	26	27	28	29
14	30	31					

ilberria ilbetea ilbehera ilgora

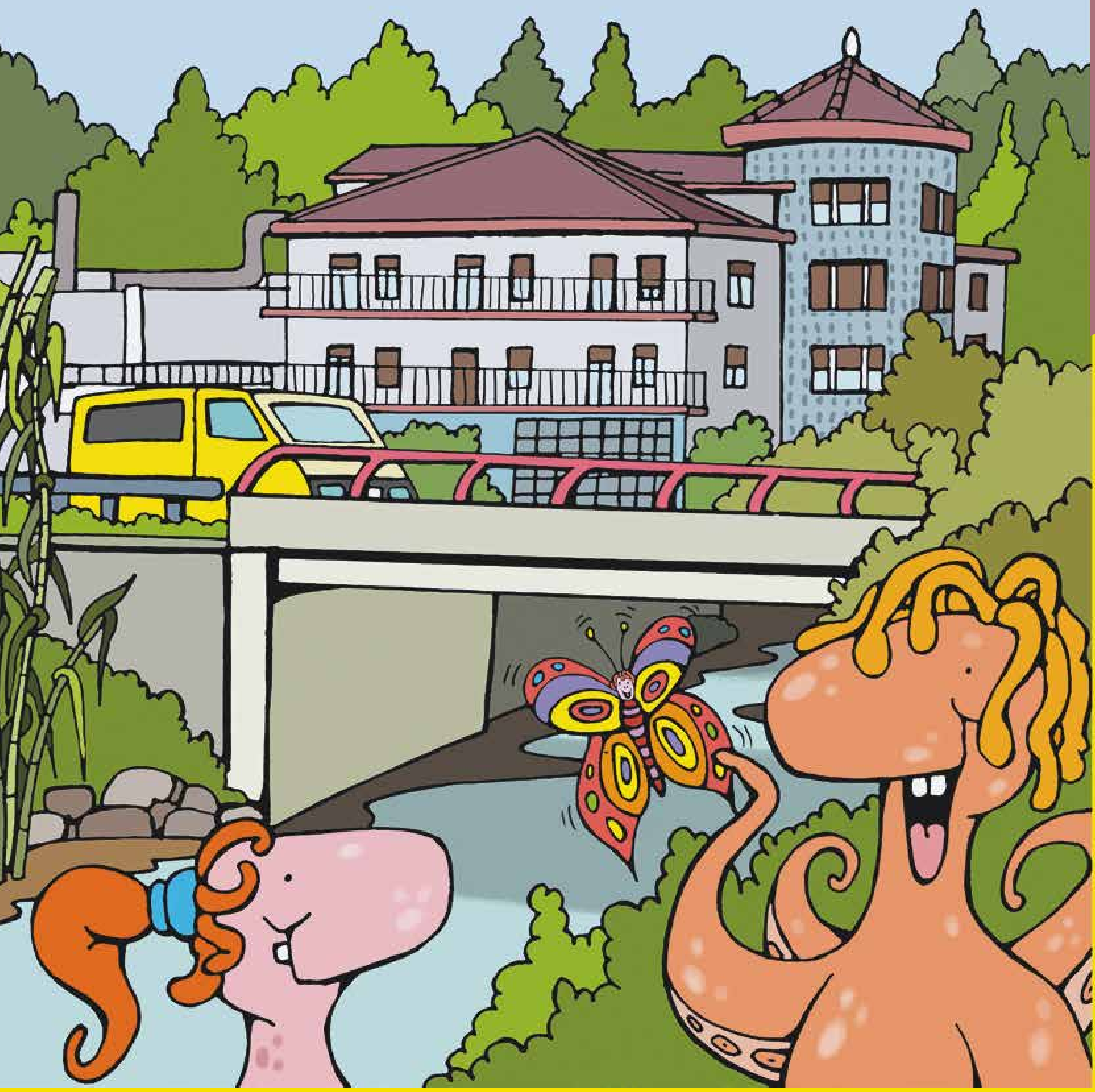

Txikierdikoa

APIRILA

euskara txanpAn

	ASTELEHENA	ASTEARTEA	ASTEAZKENA	OSTEGUNA	OSTIRALA	LARUNBATA	IGANDEA
14			1	2	3	4	5
15	6	7	8	9	10	11	12
16	13	14	15	16	17	18	19
17	20 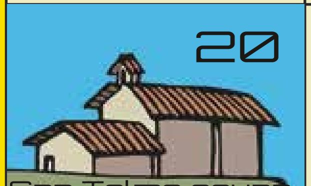 San Telmo eguna	21	22	23	24	25	26
18	27	28	29	30			

ilberria ilbetea ilbehera ilgora

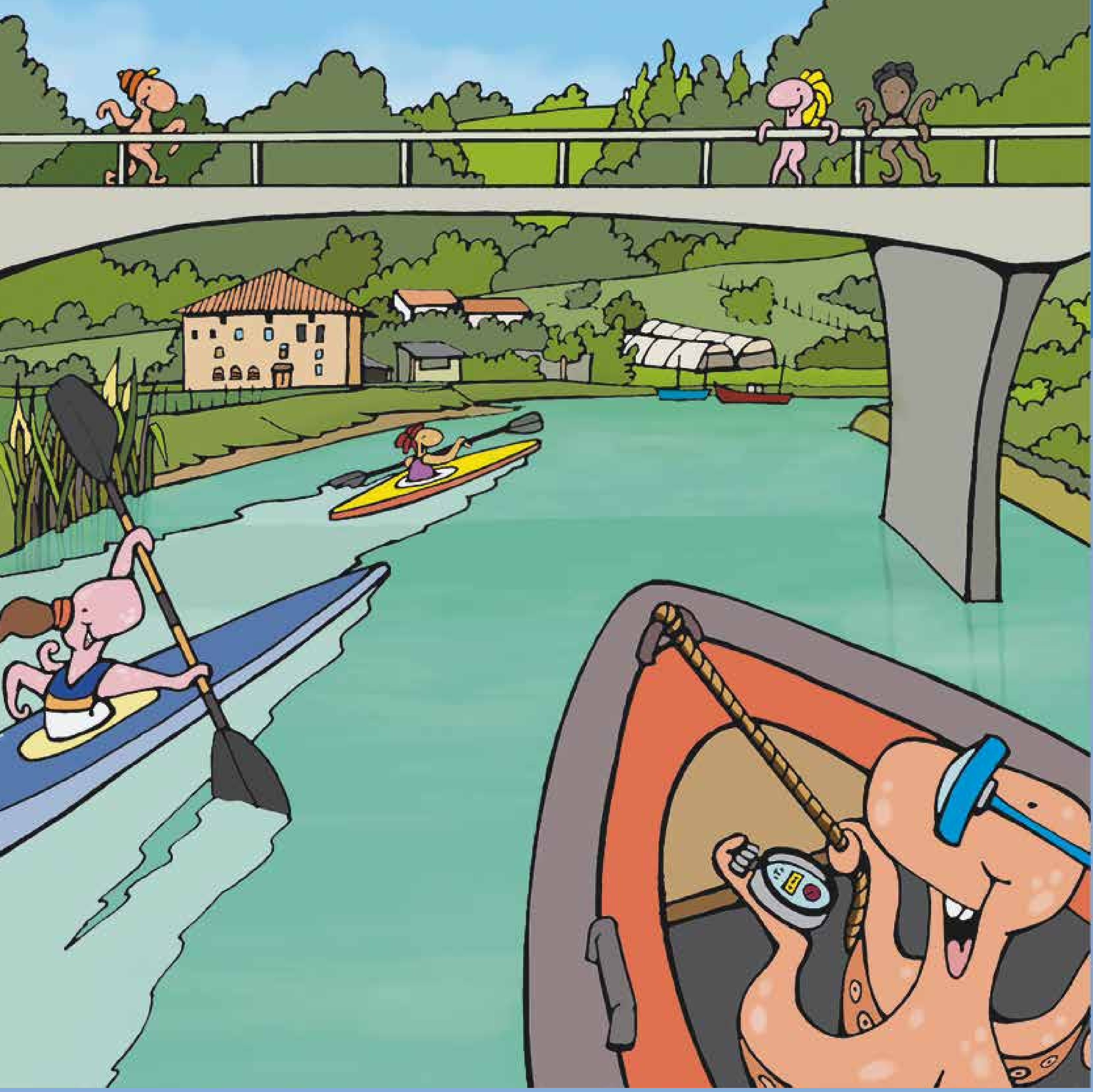

Beduakoa

MAIATZA

euskara txanpan

	ASTELEHENA	ASTEARTEA	ASTEAZKENA	OSTEGUNA	OSTIRALA	LARUNBATA	IGANDEA
18					1	2	3
19	4	5	6	ilbetea 7	8	9	10
20	11	12	13	ilbehera 14	15	16	17
21	18	19	20	21	ilberria 22	23	24
22	25	26	27	28	ilgora 29	30	31

ilberria ilbetea ilbehera ilgora

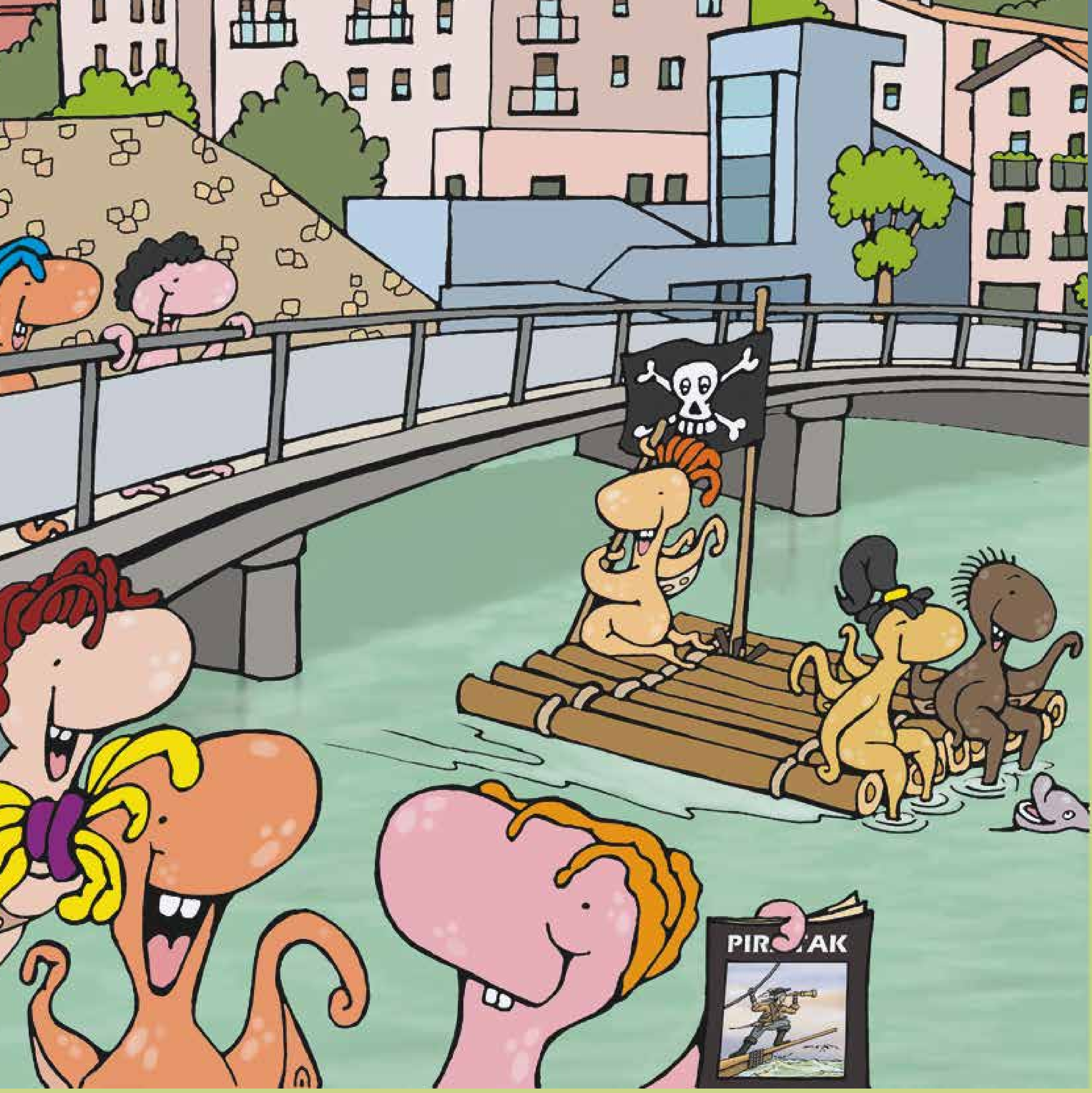

Jadarrekoa

EKAINA

	ASTELEHENA	ASTEARTEA	ASTEAZKENA	OSTEGUNA	OSTIRALA	LARUNBATA	IGANDEA
23	1	2	3	4	5	○ 6	7
24	8	9	10	11	12	◑ 13	14
25	15	16	17	18	19	20	● 21
26	22	23	24	25	26	27	◐ 28
27	29 San Pedro eguna	30					

● ilberria ○ ilbetea ◑ ilbehera ◐ ilgora

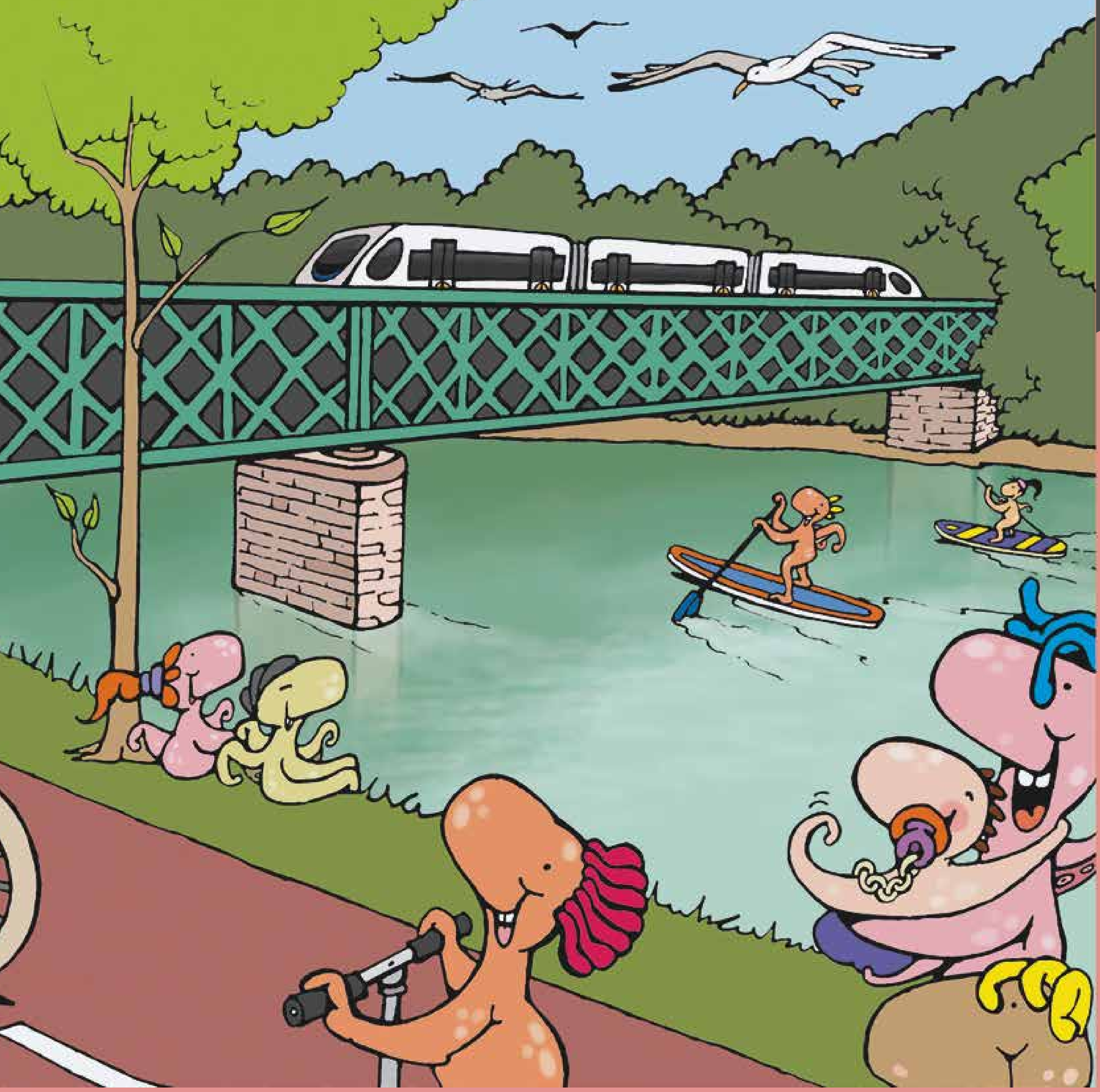

Trenzubia

UZTAILA

	ASTELEHENA	ASTEARTEA	ASTEAZKENA	OSTEGUNA	OSTIRALA	LARUNBATA	IGANDEA
27			1	2	3	4	5
28	6	7	8	9	10 San Kristobal Narrondon	11	12
29	13	14	15	16	17	18	19
30	20	21	22	23	24	25	26
31	27	28	29	30	31		

ilberria ilbetea ilbehera ilgora

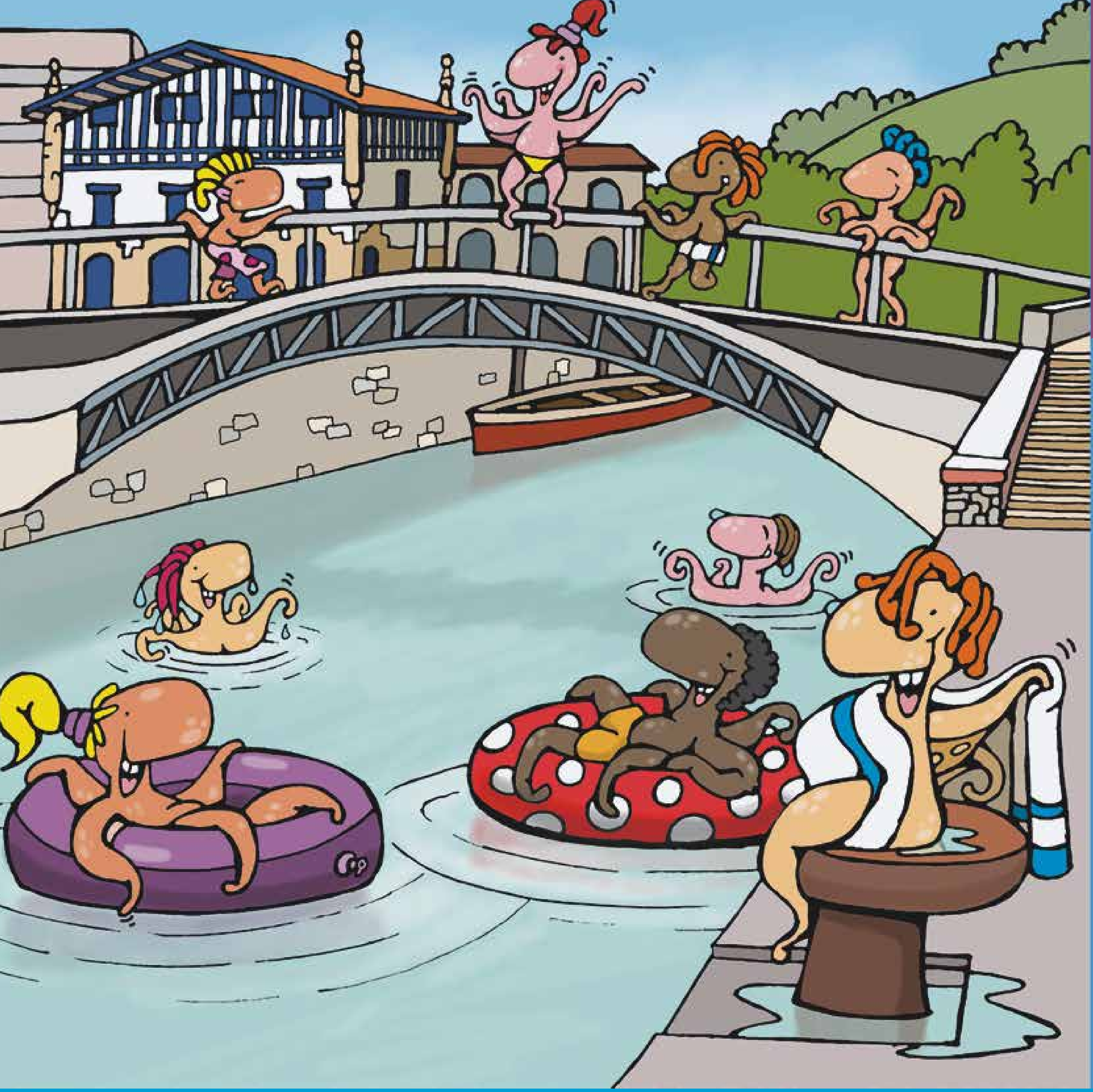

Moilaberrikoa

ABUZTUA

	ASTELEHENA	ASTEARTEA	ASTEAZKENA	OSTEGUNA	OSTIRALA	LARUNBATA	IGANDEA
31						1	2
32	3	(ilbetea) 4	5	6	7 Euskal Jaia	8	9
33	10	(ilbehera) 11	12	13	14	15	16
34	17	18	(ilberria) 19	20	21	22	23
35	24 Oikian San Bartolome	25	(ilgora) 26	27	28	29	30
36	31						

ilberria ilbetea ilbehera ilgora

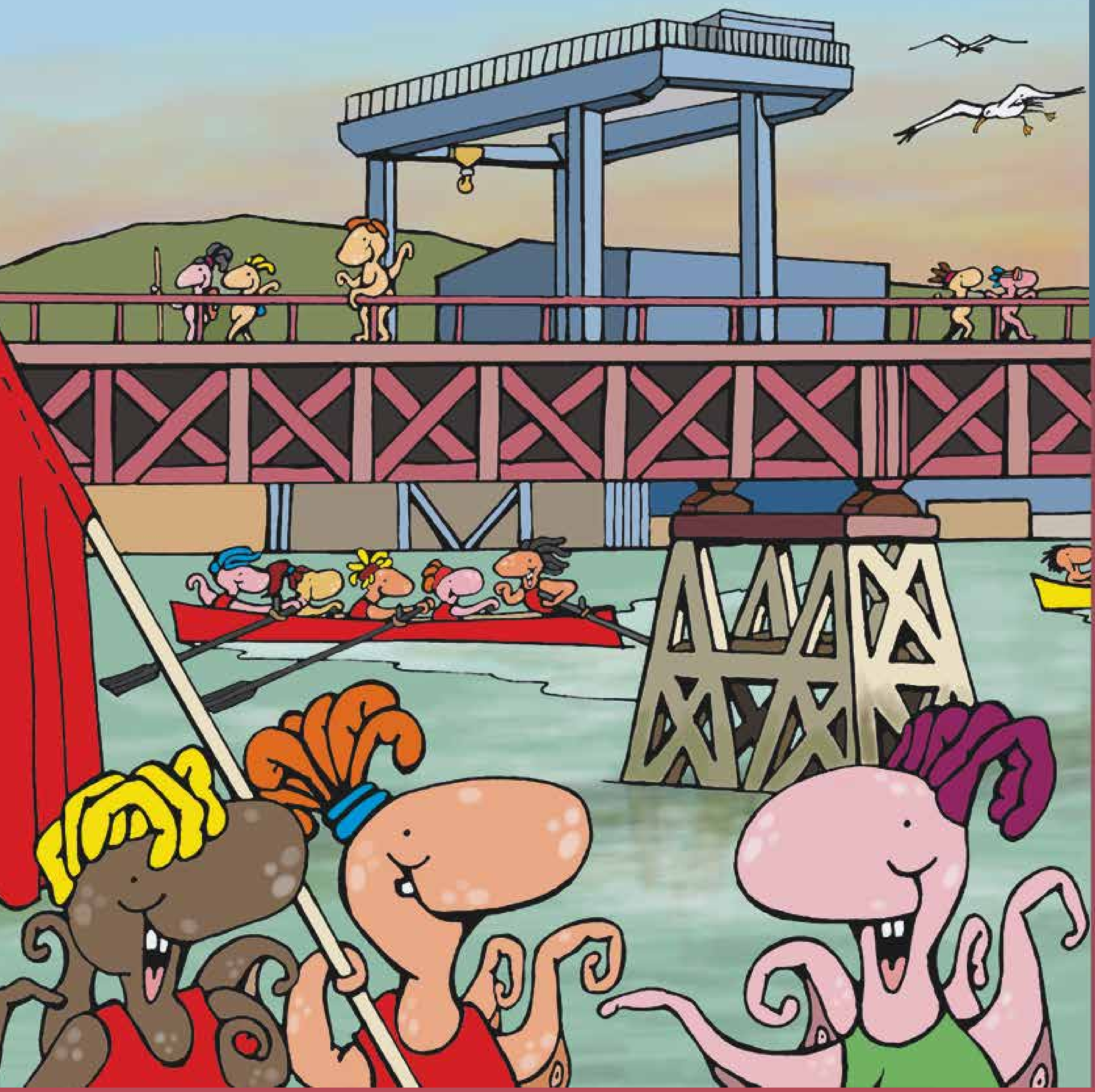

Zubiaundia

IRAILA

	ASTELEHENA	ASTEARTEA	ASTEAZKENA	OSTEGUNA	OSTIRALA	LARUNBATA	IGANDEA
36		1	2	◯ 3	4	5	6
37	7	8 Arritokieta eguna	9	◑ 10	11	12	13
38	14	15	16	17	● 18	19 Olarro Eguna	20
39	21	22	23	24	◐ 25	26	27
40	28	29 San Migel eguna Artadin	30				

● ilberria ◯ ilbetea ◑ ilbehera ◐ ilgora

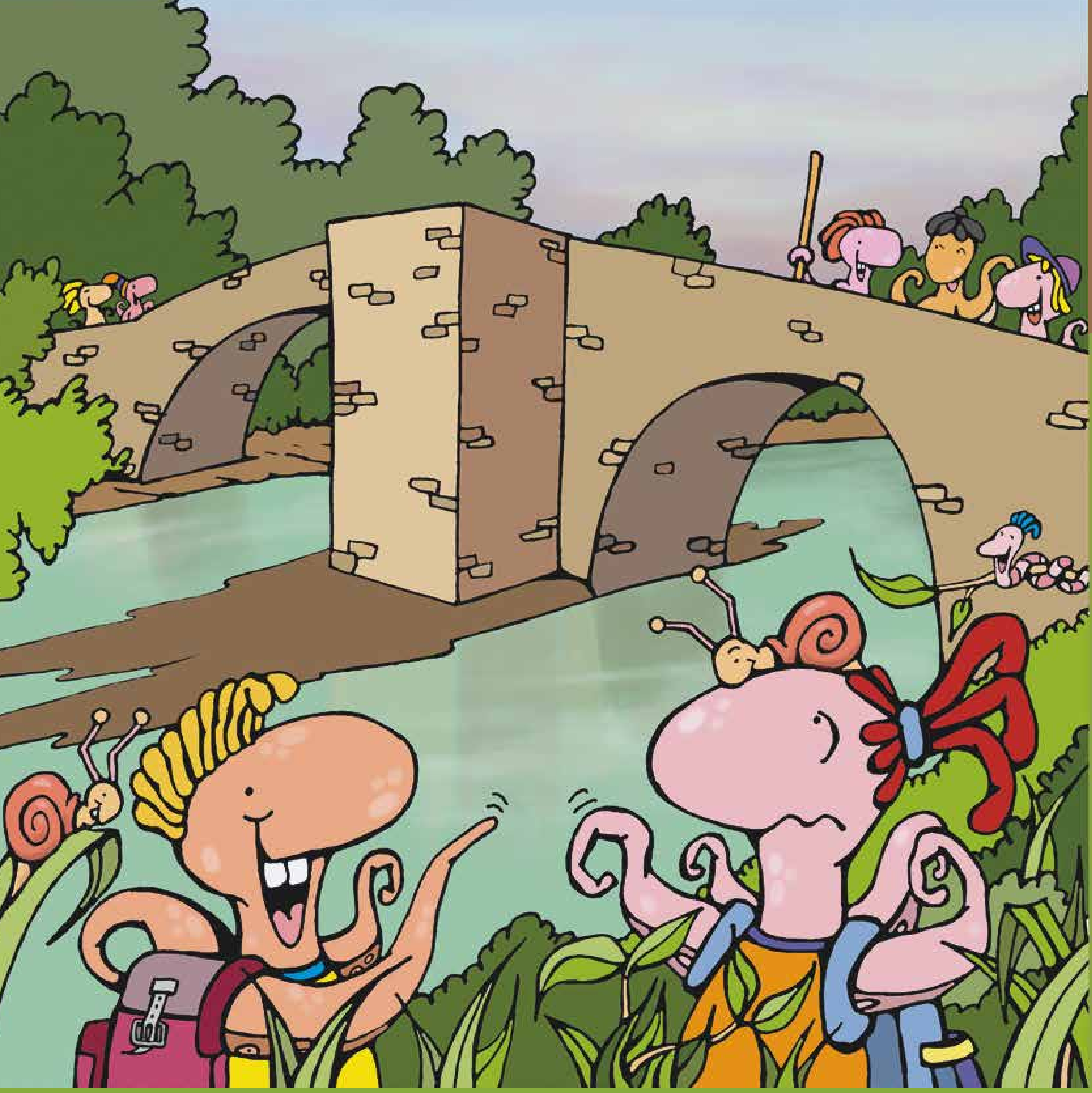

Mantzizidorkoa

URRIA

	ASTELEHENA	ASTEARTEA	ASTEAZKENA	OSTEGUNA	OSTIRALA	LARUNBATA	IGANDEA
40				1	2	3	4
41	5	6	7	8	9	10	11
42	12	13	14	15	16	17	18
43	19	20	21	22	23	24	25
44	26	27	28	29	30	31	

ilberria ilbetea ilbehera ilgora

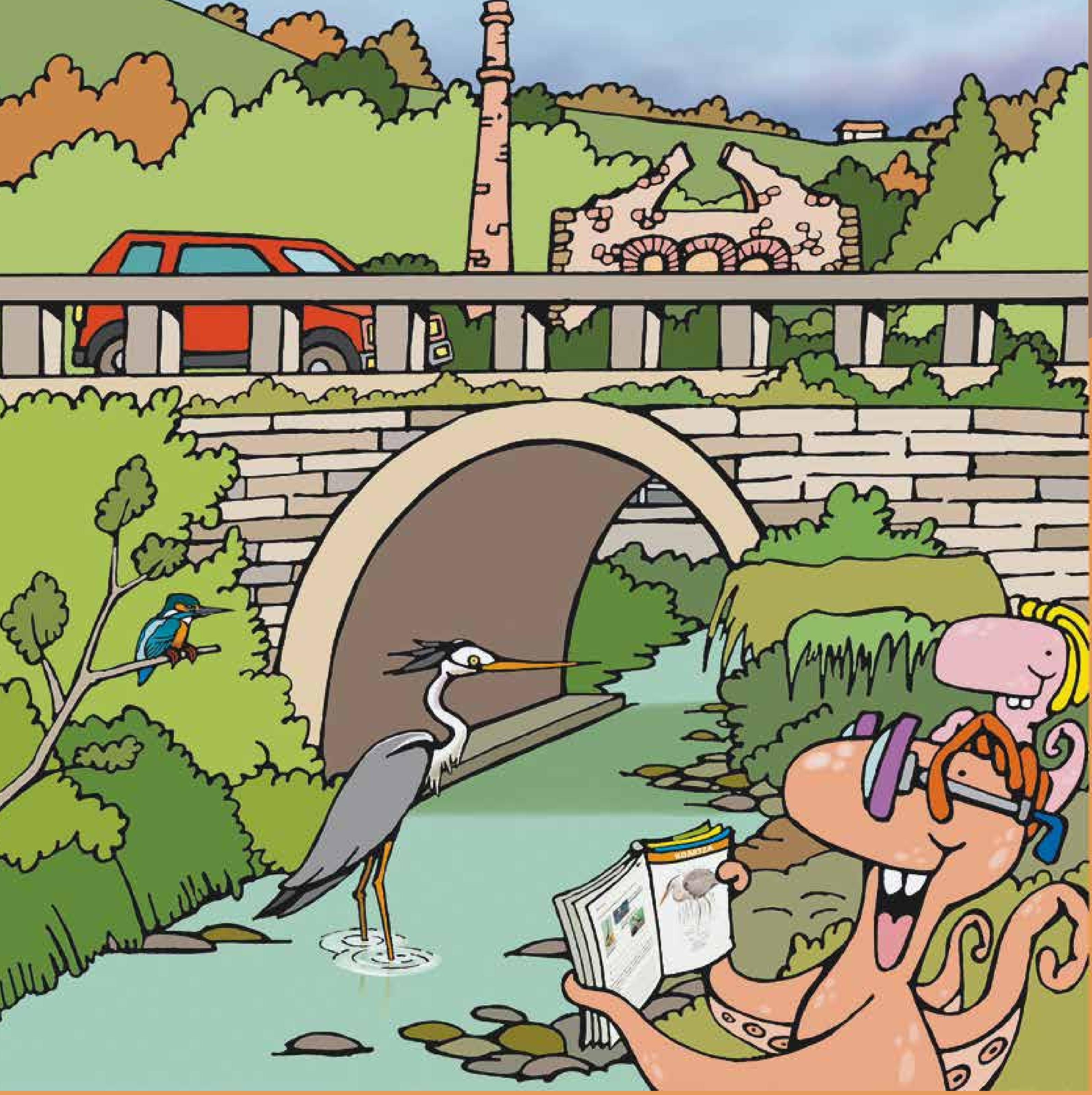

Narrondokoa

AZAROA

	ASTELEHENA	ASTEARTEA	ASTEAZKENA	OSTEGUNA	OSTIRALA	LARUNBATA	IGANDEA
44							1
45	2	3	4	5	6	7	8
46	9	10	11	12	13	14	15
47	16	17	18	19	20	21	22
48	23	24	25	26	27	28	29
49	30						

ilberria ilbetea ilbehera ilgora

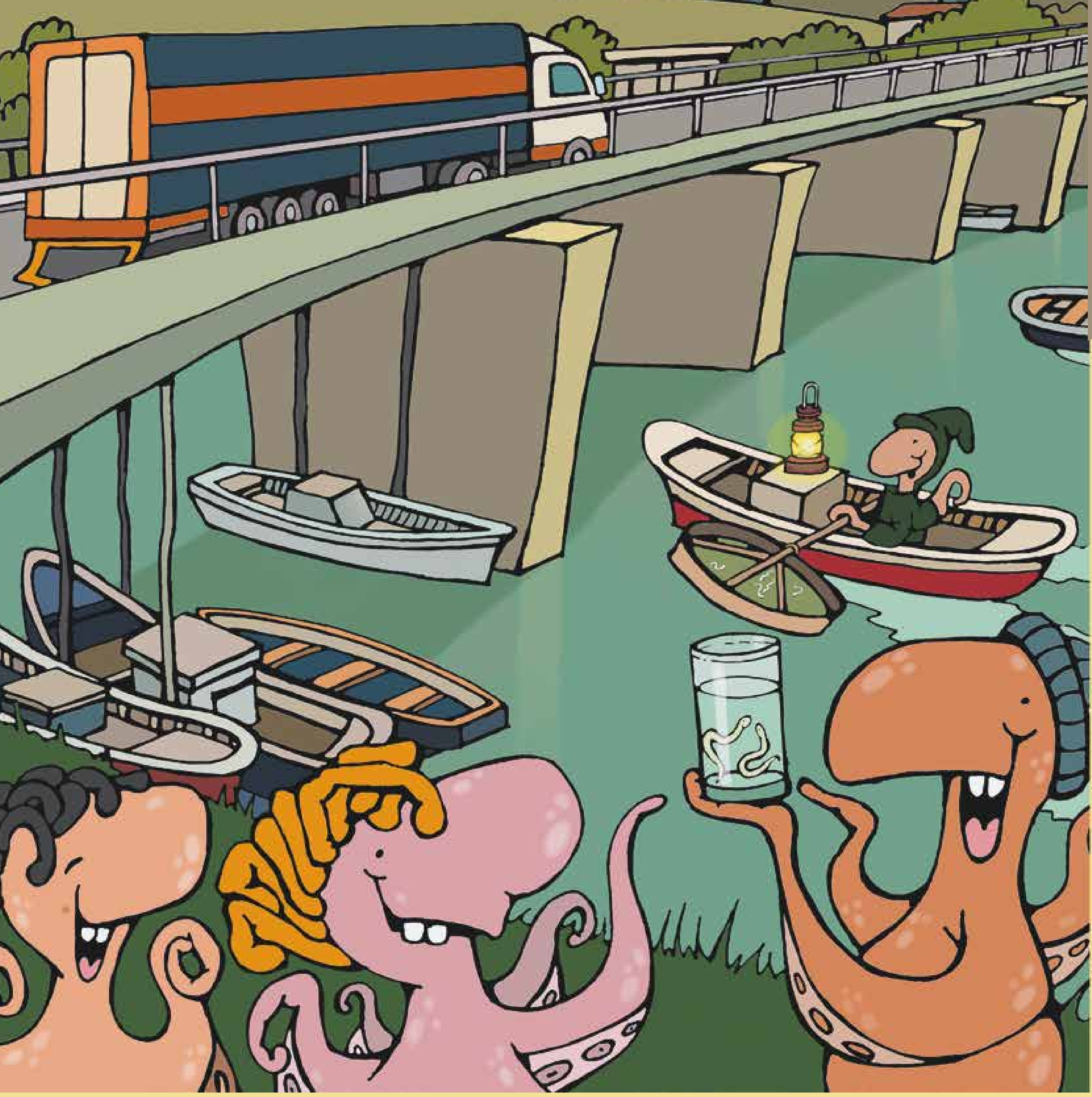

Zubiberria

ABENDUA

	ASTELEHENA	ASTEARTEA	ASTEAZKENA	OSTEGUNA	OSTIRALA	LARUNBATA	IGANDEA
49		1	2	3 Euskararen Eguna	4	5	6
50	7	8	9	10	11	12	13
51	14	15	16	17	18	19	20
52	21	22	23	24 Olentzero eta Gomezago	25	26	27
53	28	29	30	31			

ilberria ilbetea ilbehera ilgora

Zubiak

SARAUNEKOA: EGIN EZ ZEN ZUBI HURA

2008an ideia lehiaketa bat antolatu zuen Udalak, kirol portuko zabalgunea (Saraunea) eta moila elkartuko lituzketen proposamenak jasotzeko. 2009an erakusketa batean bildu zituzten jasotako 23 ideiak, eta zubi mugikor horiei buruzko erreportajea argitaratu zuen *Baleike* aldizkariak martxoko zenbakian.

Eusko Alkartasuna alderdiak 2007ko hauteskundeetarako programan sartu zuen zubi mugikorra egiteko proposamena, baina aurreko alkateak ere ibili ziren aukera hori aztertzen. Trafiko eta mugikortasun arazoak konpontzea zen helburua, kirol portua eta herrigunea lotzea eta jada eraikitako espazio bati probetxua ateratzea.

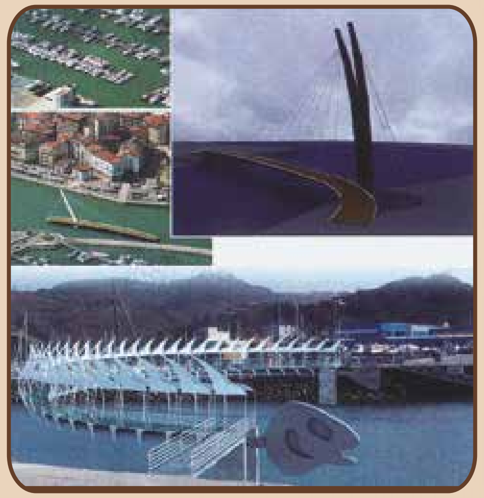

Bernard Caporossi ingeniari zumaiarra zubia egitearen alde agertu zen, eta lehiaketarako proposamena ere aurkeztu zuen. Bizkaiko Zubi Esekia bezalakorik egin gabe ere, ikusten zituen aukera bideragarriak; esate baterako, obretarako erabiltzen diren dorre garabi handi horietako baten antzeko zerbait, zati bertikala kenduta. Hala ere, Udalaren proiektuak ez zuen aurrera egin, besteak beste Eusko Jaurlaritzak ez zuelako begi onez ikusi egitasmoa eta gauzatzeko diru asko behar zelako. Herritarren iritziak ere izango zuen bere pisua, beharbada. Baleike.com webgunean inkesta bat egin zuten garai hartan, eta parte hartu zuten zumaiar gehienek, 10etik 7k, ez zuten beharrezko ikusten zubi mugikorra egitea.

Migel Manterola izan zen txalupari aritu zen azkenetako bat

ZUBIRIK EZEAN, PASAJEKO ONTZIA

Udan ibaian gora eta behera ibiltzen dira orain ere txalupak, moilatik Sarauneko zabalgunera edo Santiagoko hondartzara jendea garraiatzen. Ez da, ez, ordea, jarduera berria gurean: ia Zumaia sortu zenetik, ontziek etengabe egin izan dute ibilbide hori. Ontzia hartzea herritarrentzat ez zen kapritxoa, beharra baizik, eta oso zerbitzu garrantzitsua zen; izan ere, kostako errepidea (eta Zubiaundia) eraiki arte, txalupa hori zen garraiobide nagusia herritik ekialdera irteteko edo handik zetozenentzat Urolaren itsasadarra zeharkatzeko. Ontziak Santiago eta Arbustain inguruak lotzen zituen, baina komeni zaigu orduko Zumaia imajinatzea: Santiago ia hondartza hutsa zen, Parolalde osoa padura, Amaia plazan ura zegoen, moila ere urbanizatu gabe…

Pasajeko ontziaren lehen aipamenak oso antzinakoak dira: 1578an emakumezko bat arduratu zen txalupa zerbitzuaz, Maria de Elola alarguna, sei urterako. Harrezkero sarritan ageri dira dokumentu zaharretan ontziaren kontuak, batez ere nola edo zenbatean ematen zuten zerbitzua enkantean, txalupa udal ondasuna zelako. Urte luzez, zubiatarrak (Mari ospetsuaren senideak) arduratu ziren txalupa zerbitzuaz. 1885ean eraiki zuten Zubiaundia, eta horrek hondoratu zuen pasajeko ontzia. Zerbitzua kendu egin zuten, beraz, baina herritarrek jarraitu zuten Santiagorako joan-etorriak egiten. XX. mendearen erdialdean, manterolatarrak aritu ziren Izaro txaletaren pareko eskaileretatik ibaiaren bestaldera jendea eramaten eta ekartzen.

(Imanol Azkuek Baleike aldizkariko “Orduan bai” atalean 2019ko uztailean idatzitako erreportajetik moldatuta)